

DE PEUTERS DOEN OOK MEE

In de woonwijk in Bergen op Zoom achter de A58 staat een prachtig groot en modern schoolgebouw. In het gebouw is ook de kinderopvang, de naschoolse en tussenschoolse opvang, de peuterspeelzaal, het consultatiebureau, het Centrum voor Jeugd en Gezin en de GGD gevestigd. Hebben we hier te maken met een Integraal Kindcentrum? 'Nee, dat nog niet. Uiteraard kun je het tot de ontschotting van de CAO's het kindcentrum of brede school noemen' zegt Elise Geerdink, directeur van Het Palet. 'We werken wel intensief samen met de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf. Dat past geheel in ons Teamonderwijs op Maat - concept.'

Slimfit is het concept waarop Het Palet in 2014 is overgestapt. Met z'n circa 100 leerlingen werkte de school met combinatiegroepen. Maar dat voldeed op den duur toch niet. Elise: 'We vonden dat we in die groepen onvoldoende aandacht konden geven aan de kinderen. Was de leerkracht bezig groep 5 les te geven, dan moesten de kinderen van groep 6 in dezelfde ruimte zelfstandig werken. Dat werkte niet echt goed. We zagen het ook aan de resultaten, die bleven achter. We hadden dus de keus om of de combinatiegroepen anders in te richten of om het helemaal anders te doen. Voor dat laatste hebben we gekozen. We zijn ons gaan oriënteren, hebben bij andere scholen gekeken en kwamen uiteindelijk uit bij SlimFit. Er zijn gesprekken gevoerd met de directeurs van de kinderopvang en van de stichting peuterspeelzalen Bergen op Zoom. Zij waren erg enthousiast over het genomen initiatief. Zo kwamen er units, we richtten een stilte-lokaal en een fluisterlokaal in, we organiseerden uitwisseling tussen peuters en kleuters en teamleden hebben zich deels anders laten inroosteren. Dat laatste is misschien wel de belangrijkste organisatorische verandering geweest. We kunnen nu op één unit een leerkracht zetten die instructie geeft en een leerkracht die de andere kinderen van de unit in het stilte- of het fluisterlokaal

begeleidt bij het zelfstandig werken. En dat werkt heel prettig.'

Ssst...!

Leerkracht Irene van Bragt verzorgt voor unit 3 en 4 (de groepen 5, 6, 7 en 8) de begeleiding in het stilte- of fluisterlokaal. 'De kinderen weten wat ze moeten doen, ik kan op mijn computer zien of iedereen goed aan het werk is en ik help hen waar nodig. Als ze niets doen of ze houden anderen van het werk, gaan ze terug naar de klas. Dat weten ze ook en willen ze liever niet.'

Jodie en Zuzanna zitten in unit 4. Ze vinden het erg leuk om op deze manier te werken, zeker het zelfstandig werken in het stilte- of fluisterlokaal.

Jodie: 'Ik kies meestal voor het fluisterlokaal, dat vind ik fijner.'

Zuzanna: 'Ik vind het leuk om aan de thema's te werken en om dat met alle kinderen van onze unit te doen. We zijn nu bezig met weer en klimaat, we gaan daarvoor een weerbericht opstellen.'

Rooster

In de ochtenden werkt de school aan de vakken taal, lezen en rekenen met Snappet. In unit 4 de leerlijn-versie, in unit 3 de methodegebonden versie. In unit 2 werken de kinderen van groep 4 alleen voor spelling en rekenen met Snappet, voor lezen is dat nog de methode Veilig leren lezen.

In de middagen werken unit 3 en 4 thematisch volgens het IPC-onderwijs. Hierbij komen alle zaak- en creatieve vakken aan bod in overkoepelende thema's. Unit 2 probeert daar bij aan te sluiten, 'maar de eerste prioriteit ligt daar bij het leren lezen', aldus Elise. 'Het IPC

is voor ons de basis om kaarten te maken over verschillende onderwerpen. We zijn nu bijvoorbeeld in unit 3 met het thema 'Chocolade' bezig. Overigens is er ook een vak dat we schoolbreed op hetzelfde moment geven: gym op de maandagmiddag. Leerkrachten en leerlingen werken hierin heel goed samen.'

“Geef ruimte aan creativiteit van teamleden”

Samenwerking

Waar moet je vooral aandacht aan besteden als je aan zo'n verandering begint? Elise noemt een aantal dingen: 'Zorg voor een goede samenwerking tussen teamleden en voor een team dat echt achter de verandering staat. Wij hebben van twee leerkrachten afscheid genomen omdat ze het te onzeker vonden hoe dit concept zou werken. En dat was natuurlijk ook onzeker toen we eraan begonnen. Verder belangrijk: betrek alle ouders, ook de ouders van de kinderen van de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf erbij. Wij hadden een klankbordgroep gevormd van ouders met wie we de verschillende aspecten van de verandering hebben doorgesproken. Geef ruimte aan creativiteit van teamleden. Je gaat anders tegen onderwijs aankijken en daarom dingen ook anders aanpakken. Durf een aanpak ook weer los te laten als het niet werkt. Wij hebben standaard acht woensdagmiddagen in het jaar gepland waarin we (onder andere) twee uur besteden aan voorbereiding per unit. Daarnaast overleggen de unitlerkrachten ook afzonderlijk maar de basis wordt zo wel gelegd.'

Bewuster

Het belangrijkste voordeel van het nieuwe systeem is dat de leerkrachten bewuster met het onderwijs omgaan, ze zijn kritischer en maken zelf meer keuzes. 'Maar vooral', zegt Elise 'hebben we meer aandacht voor de kinderen. En dat zien we terug bij de leerlingen: ze zijn enthousiast en meer betrokken, vinden de vernieuwingen leuk. Natuurlijk is het zelfstandig werken voor sommige kinderen moeilijk, maar die kunnen we helpen en dat kunnen we nu beter organiseren.' Het vervangen van een zieke collega vindt Elise ook makkelijker. Dat kan de leerkracht doen die het zelfstandig werken begeleidt en als er wel een invalster beschikbaar is, verloopt de overdracht soepel, omdat meerdere collega's verantwoordelijk zijn voor de unit.

Peuters-kleuters uitwisseling: Het PeuterPalet

In de kleutergroep zitten de kinderen in een kring met tussen hen in een groot zelfgemaakt spinnenweb. Natuurlijk, het is herfst. Tussen de kleuters zitten ook enkele peuters. Zij mogen een paar keer per week meedoen met de kleuters. Andersom mogen sommige kleuters ook af en toe naar de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf. 'Even weer lekker spelen, heerlijk vinden kleuters dat.'

Juf Agnes van der Wegen is pedagogisch medewerker op de peuterspeelzaal van Het Palet en vol lof over deze soepele uitwisseling tussen de jongste kinderen. 'Het mooie is dat peuters eigenlijk niet meer hoeven te wennen als ze oud genoeg zijn om echt naar groep 1 te gaan. Ze weten al waar ze hun jas moeten ophangen, bijvoorbeeld.' Elise: 'We werken zo van jongs af al met een doorgaande ontwikkelingslijn. En die zetten we dus door in leerlijnen voor de hogere groepen.'